

Η επικοινωνία

Ως **επικοινωνία** σύμφωνα με τους Glenn & Smith (1998) ορίζεται η δυναμική διαδικασία που τα άτομα χρησιμοποιούν για να ανταλλάξουν ιδέες, απόψεις, εμπειρίες, και επιθυμίες μέσω της ομιλίας, της γραφής, των χειρονομιών ή της νοηματικής γλώσσας. Είναι κάθε αμφίδρομη ροή πληροφοριών.

Η επικοινωνία έχει δύο βασικές μορφές τη **λεκτική** και τη **μη λεκτική**. Λεκτική είναι κάθε προσπάθεια επικοινωνίας που κάνουμε χρησιμοποιώντας λεκτικά σύμβολα (λέξεις και προτάσεις). Μη λεκτική επικοινωνία, είναι η επικοινωνία που γίνεται με το ύφος, τον τόνο, τη διάθεση, τις χειρονομίες και γενικά τη σωματική και συναισθηματική συμπεριφορά των ατόμων που επικοινωνούν (μη λεκτικά σύμβολα).

Σε κάθε προσπάθεια επικοινωνίας διακρίνουμε τον αποστολέα (πομπό), τα σύμβολα, το μέσο επικοινωνίας (ομιλία, γραφή, ανάγνωση και ακρόαση) και το δέκτη. Ο αποστολέας «κωδικοποιεί» ένα μήνυμα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα σύμβολα τα οποία μεταβιβάζονται διαμέσου ενός αγωγού επικοινωνίας στον αποδέκτη ο οποίος τέλος, τα «αποκωδικοποιεί» τα μεταφράζει δηλαδή για να αποκτήσει το μήνυμα.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η ουσία ενός μηνύματος μεταδίδεται 10% μόνο λεκτικά, 40% με τον «τρόπο» ομιλίας (τόνο, ύφος, διάθεση) και 50% με τη γλώσσα του σώματος (στάση, χειρονομίες, μορφασμοί). (Golbart, J. 1988)

Παιδιά με προβλήματα επικοινωνίας ανήκουν συνήθως σε σοβαρότερες κατηγορίες διαγνωστικά και η πρόγνυσή τους τις περισσότερες φορές δεν είναι ενθαρρυντική. Ιδιαίτερα μάλιστα, τα περιστατικά στα οποία παρατηρείται έλλειψη προσπάθειας για επικοινωνία ή αδιαφορία για επικοινωνία, θεωρούνται από τα πιο δύσκολα και πρέπει να αντιμετωπίζονται πολυθεραπευτικά από πλήρη ομάδα ειδικών.

Είναι απαραίτητο από πολύ νωρίς να γίνεται μια σωστή διαφορική διάγνωση έτσι ώστε το θεραπευτικό-εκπαιδευτικό πρόγραμμα του παιδιού να διαμορφώνεται με τους καταλληλότερους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους. Είναι σημαντικό όλοι όσοι επαγγελματικά εμπλέκονται με το παιδί να καταλαβαίνουν τη σημαντική διαφορά ανάμεσα στο «δε μιλάει» και στο «δεν επικοινωνεί» κάτι που συχνά οι γονείς αγνοούν (Σακελλαρίου Γ, 1999).